

Jornada col·legial “Les teràpies manuals en la pràctica clínica”

La taula inaugural va estar presidida pel degà del Col·legi i el fisioterapeuta i antropòleg Enric Sirvent, autor de la ponència inaugural.

El passat 26 de novembre, el Col·legi va organitzar la Jornada anual, que enguany va tractar sobre les teràpies manuals en la pràctica clínica. La finalitat d'aquest acte va ser, d'una banda, destacar la mà com a l'eina principal i bàsica del fisioterapeuta, de l'altra, fer palès el nivell científic que s'ha assolit durant aquests 20 anys d'existència del Col·legi, tal i com ho va manifestar el degà, Francesc Escarmis, durant l'acte d'inauguració de la Jornada. Per primer cop i com a mostra de l'apropament al territori -una de principals apostes de la Junta del Col·legi- els moderadors de la Jornada van ser representants de les tres Seccions Territorials i d'un dels Grups d'Interès; així mateix, integrants de tres comissions col·legials van participar en les ponències de l'acte.

La ponència inaugural va anar a càrrec del senyor **Enric Sirvent**, fisioterapeuta, antropòleg i professor de l'EU Gimbernat. Des d'una visió antropològica, va fer un repàs històric de la teràpia manual i la semblança que hi ha entre la posada en escena d'una obra teatral i la Fisioteràpia. Segons Sirvent hi ha un actor que és el fisioterapeuta, un públic que és el pacient i un escenari que seria el lloc on el fisioterapeuta interpreta el seu paper. Per aquest motiu el professional sanitari ha de tenir en compte la comunicació no verbal, l'àmbit cultural i l'observació del pacient per veure com manipular-lo i com intuir el tacte perceptiu.

Enric Sirvent.

El personal del Col·legi va repartir acreditacions durant tot el dia.

La Jornada va comptar amb una gran assistència de públic.

El fisioterapeuta **Miquel Àngel Cos** ens va presentar la ponència "Pivot C7-D1. Síndrome dels escalens i de la primera costella. Valoració, teràpia manual manipulativa i de parts toves". Va oferir tests diagnòstics per esbrinar l'existència o no de patologia degenerativa, alteracions discals o afectacions nervioses. En cas de respostes negatives, va indicar que les parts toves es podrien tractar amb estiraments i les articulacions amb tècniques manipulatives.

Va expressar la necessitat de saber valorar i tractar les alteracions de mobilitat del pivot cervicodorsal C7-D1, que sovint estan relacionades amb els escalens i la primera costella.

El fisioterapeuta, osteòpata i professor de l'EU Gimbernat, Sr. **Pedro Rubio**, va fer un repàs de l'aplicació de la teràpia manual en el menisc. D'acord amb el senyor Rubio, les tècniques manuals que s'utilitzen avui dia no han evolucionat massa. Per això un aspecte molt important per trobar-ne de noves és a través de l'observació, de com es mou el menisc.

Va advertir que "és una part de la cama que té molta complexitat perquè està interrelacionada amb diversos músculs, cartílags i ossos". Així doncs, per fer una bona recuperació i abans de fer un diagnòstic i aplicar la teràpia manual, s'ha de fer una palpació, un estudi del menisc i tenir en compte quins moviments hem de demanar al pacient.

El Sr. **Juan López** va presentar la conferència "Teràpia manual neuromusculosquelètica d'acord amb el concepte POLD", un mètode que, segons el Sr. López, és una forma diferent de fer teràpia manual, que utilitza la mobilització passiva, de

forma manual, oscil·latòria i que treballa els teixits visceroneuromusculosquelètics. La metodologia d'oscil·lació POLD es caracteritza perquè es realitza a una freqüència de ressonància pròpia del teixit tractat i s'aplica de forma constant durant tota la sessió. D'aquesta manera s'aconsegueixen uns efectes neurofisiològics i biomecànics molt específics d'una gran eficàcia terapèutica.

El professor titular del Departament de Fisioteràpia de la Universitat de València i president de la Sociedad Española de Fisioterapia y Dolor, senyor **Rafael Torres**, va tractar el dolor cervical crònic posttraumàtic. En aquest sentit va explicar un cas d'una pacient amb cefalea cervical, del qual va donar les pautes de tractament: diagnòstic, tractament i avaluació.

Posteriorment va afirmar que era imprescindible, per part del fisioterapeuta, conèixer els patrons clínics i augmentar el coneixement en dolor crònic. D'aquesta manera es podrà treballar millor amb el metge.

La Sra. **Núria Puig** ens va presentar la conferència "El drenatge limfàtic manual. Mètode Vodder" i ens va explicar quines són les funcions del drenatge limfàtic, en què consisteix i els objectius que persegueix. També va voler fer especial incidència en què el drenatge limfàtic és una tècnica que té unes contraindicacions ben definides i que cal conèixer, perquè en cas contrari les conseqüències poden ser molt nocives.

El fisioterapeuta, professor titular de l'EU Gimbernat, senyor **Ricard Montané**, va explicar l'afectació del nervi peroneal superficial com a conseqüència d'una lesió del lligament lateral extern del turmell. Va afirmar que els mecanismes pels quals es pot produir l'afectació neural eren tres:

- L'elongació traumàtica del nervi com a conseqüència del propi moviment lesional.
- La irritació química del nervi a causa del contacte amb l'edema i/o hematoma.
- La compressió mecànica del nervi, que pot ser:

- Endògena: compressió a causa de l'edema i/o hematoma.
- Exògena: compressió a causa de la immobilització.

Per al senyor Montané, a partir d'aquí és quan es podrà saber quin tractament manual es podrà aplicar, encara que variarà segons la intensitat del dolor.

El fisioterapeuta **Toni Bové** ens va oferir la conferència "Aplicació pràctica del massatge en l'esport". Va explicar què és el massatge esportiu i quines són les seves quatre funcions bàsiques: d'activació, relaxació, manteniment i terapèutic. Així mateix va oferir una mostra pràctica dels quatre tipus de massatge, dels quals en va explicar les característiques bàsiques.

La doctora en Filosofia i Ciències de l'Educació, fisioterapeuta, professora titular de la Universitat Rovira i Virgili i Premi June Nystrom 2006, senyora **Isabel Salvat**, va exposar la ponència "El dit al gallet: maneig de la síndrome de dolor miofascial". Va reivindicar per a les teràpies manuals la paraula 'maneig' perquè creu que quan "polsem el polze, explorem els punts de dolor o el moviment, la palpació de la musculació". Va afegir que, en teoria, qualsevol tècnica es pot utilitzar en qualsevol múscul, encara que a la pràctica hi ha tècniques més adients a les característiques morfològiques i patològiques particulars de cada múscul. Va explicar que l'última tendència, la tècnica suïssa, dóna més importància a la relaxació del múscul que a l'estirament.

El fisioterapeuta **Xevi Sala** ens va oferir la conferència "Mobilitzant la columna lumbar: raonament i adaptació de la tècnica". Ens va explicar que el 90% del dolor lumbar té una causa indeterminada que cal esbrinar, un problema que cal definir des d'una perspectiva biopsicosocial. Ens va parlar dels pros i contres de la mobilització de la columna i ens va donar pautes per escollir la tècnica més adequada per mobilitzar, en cada cas, d'acord a com haguem definit el problema i davant de quina patologia creiem que ens trobem.

La fisioterapeuta i professora de l'EU Gimbernat, senyora **Clara Nebot**, va presentar la conferència "La pelvis menor: abordatge osteopàtic global". Aquest tractament es fa en dues fases: un primer accés via rectal i, posteriorment, via vaginal. Així s'aborda tot l'espai a tractar i d'aquesta manera es pot valorar la mobilitat del còccix i els ancoratges. Posteriorment es fan diferents palpacions combinant-ho amb la respiració. Aquesta teràpia, que preveu les pèrdues d'orina, va adreçada a persones amb alteracions menstruals, premenstruals i amb incontinència urinària. Aquest tractament també serveix per tractar la infertilitat i les cesàries.

El Sr. **Rafael Donat** ens va presentar la ponència "Abordatge manual d'una fractura òssia", amb la qual ens va presentar un protocol d'actuació mitjançant la teràpia manual activa d'irradiacions musculars per garantir els aspectes positius de la immobilització que, com ja sabem, pot comportar conseqüències negatives per a la pròpia consolidació de la fractura.

La fisioterapeuta i profesora titular de la Fundació Universitària del Bages, senyora **Ruth Galtés**, va explicar la teràpia manual per a la millora de la mobilitat global en el conflicte subacromial. Per a la senyora Galtés, la degeneració de les estructures que es troben entre l'arc coracoacromial i el cap de l'húmer, en especial el supraspinós i el bíceps braquial, provoquen invalideses en les activitats de la vida quotidiana dels pacients afectats. Va aconsellar aquest tractament com a mesura preventiva o preparatòria a la cirurgia.

La ponència del Sr. **Vicenç Punsola** va tractar un tema d'especial interès per als fisioterapeutes: les patologies de la mà dels professionals de la Fisioteràpia. Amb la conferència "Les mans del fisioterapeuta, una eina que pateix", ens va explicar quines són les patologies més prevalents en les nostres extremitats superiors, com la teràpia manual té una incidència directa en aquestes patologies, quines alteracions provoquen en la tasca del professional de la Fisioteràpia i quines estratègies segueix el fisioterapeuta per pal·liar aquestes patologies.

La taula de cloenda va estar presidida per (d'esquerra a dreta): Sr. Manel Balcells (ERC), Sr. Xavi Paz (PSC), Sr. Manel Domingo (vicedegà del Col·legi) i Sra. Gemma González (CiU).

Coincidint amb el final de la campanya electoral al Parlament de Catalunya, van participar, a la cloenda de la Jornada, representants dels partits polítics CiU, PSC i ERC. La fisioterapeuta, i en representació de CiU, Sra. Gemma González, va manifestar que "era necessari incloure la Fisioteràpia en un sistema integral, d'assistència i de recerca amb la resta de professionals sanitaris". Va afegir que caldria potenciar la formació continuada i la prescripció de fàrmacs. El representant del PSC i fisioterapeuta, senyor Xavi Paz, va declarar que la Fisioteràpia ha assolit una major presència en la sanitat aquests darrers anys. Així doncs, va posar com a exemple el Pla de re-

habilitació sanitària o d'atenció primària. Va afirmar que de cara al futur augmentarà la figura del fisioterapeuta en la sanitat amb el Pla d'innovació de salut i el Pla de malalties reumàtiques i de l'aparell locomotor. El metge traumatòleg, president de la Comissió Executiva del BIO-CAT i representant d'ERC, senyor Manel Balcells, va dir que "hi ha una manca d'encaix de la professió en l'àmbit sanitari, tot i la millora de la situació de la Fisioteràpia en general". Va afegir que caldria millorar i augmentar la figura d'aquest professional, "entre d'altres coses, perquè és necessària en cardiologia, aparell locomotor o geriatria".

JUNTA DE GOVERN

Degà: Francesc Escarmís i Costa, Vicedegà: Manel Domingo i Corchos, Secretari: Ricard Corgos i Cervantes, Vicesecretari: Gabriel Liesa i Vivancos, Tresorera: Montserrat Ingles i Novell, Vocals: Maria Giné i Garriga, Marta Romera i Durà, Belen Mas i Vello, Martí Armengol i Puiggrós, Santos Sastre Fernandez, Mercè López i Domínguez

REDACCIÓ

Coordinació i redacció: Silvia Quiñonero Gómez, Redacció i correcció: Marta Bordas Manjón, Ajudant de redacció: Lluís Jarabo Galve, Disseny i maquetació: Jordi Rodríguez Ramos, Fotografia: Carlos Cid i arxiu Col·legi. Publicitat: Noemí Benito publicitat@fisioterapeutes.cat, Redacció El Dit: comunicacio@fisioterapeutes.cat, Administració: Marisa Cantarero i Galiano, Col·laboradors: David Tribaldos Pérez, Roser Alfonso Pernias i Sergio Fernández Argelés

SEU SOCIAL

c/Segle XX, 78. 08032 Barcelona Tel. 93 207 50 29 Fax. 93 207 70 22 www.fisioterapeutes.cat cfc@fisioterapeutes.cat

IMPRESSIÓ

Gráficas San Sadurní Jacint Verdaguer, 65 A. Sant Joan Despí 08970, Barcelona. D.L.: B 4566-2010 ISSN: 2013-715X